

Brancheforeningen for Genanvendelse af Organiske Restprodukter til Jordbrugsformål (BGORJ)

Anders Bredmose, Sekretariatsleder

Silkeborg, Onsdag den 5. september 2007

Overskudsslam — affald eller ressource?

Tak til Thomas og til Ferskvandcentret for at inviterer mig

Meget kan men sige om vores forenings navn, men sigende det er det. Det kan derfor næppe komme bag på nogen, at jeg lige om lidt vil konkludere at vi som forening selvsagt ser slam som en ressource.

Uanset om vi kalder det for "affald", "restprodukt" eller "ressource" bliver vores og den samfundsmæssige udfordring den samme; *Hvordan vi på en bæredygtig måde håndterer, udnytter og recirkulerer slammet, således at vi både reducerer miljøpåvirkningen (inkl. klimapåvirkningen) og opretholder jordens frugtbarhed og næringsindhold.*

Derfor må svaret på ovenstående spørgsmål være - at slam indeholder visse begrænsede ressourcer som vil gå tabt ved afbrænding og selvsagt deponi. I tillæg hertil, har slammet gødningsværdi (som ellers skulle tilføres ved kunstgødning) og som gavner jordens struktur - dermed produktionen og det økonomiske incitament.

MEN vigtigt at understrege generelt - og for foreningen i særdeleshed - at kun det slam som er af tilstrækkelig god kvalitet genanvendes til jordbrugsformål. Her spiller slambekendtgørelsen naturligvis en stor rolle, idet den netop identificere denne kvalitet. Altså står bekendtgørelsen i første række som et kvalitetsstempel for primær brugeren af slammet (landmanden) og de afledede led (fødevareproducenten og især forbrugeren).

Når vi derfor taler om slambekendtgørelsen, skal det således som udgangspunkt understreges, at foreningen på ingen måder har interesse i at der slækkes på de grænseværdier som Miljøstyrelsen har fundet frem til.

Foreningen har under den igangværende høringsproces kommet med følgende input til Miljøstyrelsen (næste slide)

Input til den kommende slambekendtgørelse

- En ordning som er let og administrerbar for virksomhederne – dog uden at miste fokus på sikkerheden.
- Gennemregulerer området og understøtte miljøpolitikken om genanvendelse.
- Via grænseværdierne sikre produktion slam af en meget høj kvalitet, der fremmer anvendelsen af renere teknologi alle steder i samfundet.
- At fastholde og fortsat udbygge troværdigheden til bekendtgørelsen og genanvendelsen.

www.genanvendbiomasse.dk

*Brancheforeningen for Genanvendelse af Organiske
Restprodukter til Jordbrugsformål*

Som det ses er nøgleord er således;

- * Troværdighed
- * Høj kvalitets slam

Men naturligvis også, at bekendtgørelsen er administrerbar for aktørerne. Såfremt der er indholdt regler og forskrifter som er åbenlyst overflødige eller hensyn som kan varetages / sikres på en anden måde.

Men selv med et kvalitetsstempel som slambekendtgørelsen, sættes der fra forskellig side spørgsmålstejn ved værdien af brug af slam på landbrugsjord - samt med hensyn til effekten ved anvendelsen af slam, mht. tungmetaller og mikrobiologisk påvirkning etc.

Denne debat har i det forgangne år været forstærket af usikre situation som salget af RGS 90 til DSV Niljø medførte, ligesom det første udkast til implementeringen af Miljøansvarsdirektivet af visse aktører i det danske marked er blevet brugt til at skabe usikkerhed omkring hhv. slamproducentens og landmandens ansvar ved genbrug af organiske restprodukter på landbrugsjord.

I pressen (og i Folketingets miljøudvalg har ikke mindst Krüger) der f.eks. i løbet af indeværende år været et par eksempler herpå.....

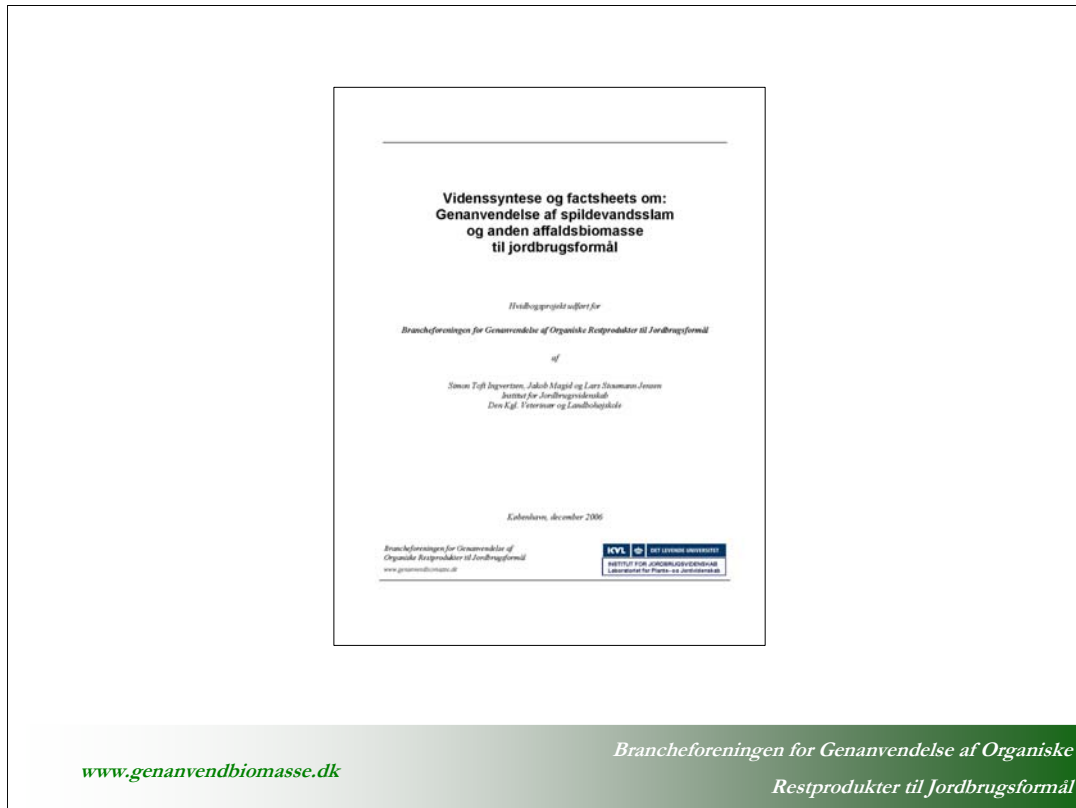
Fælles for disse indlæg - bortset fra at tage afstand fra genanvendelse af slam på landbrugsjord - er, at der i begge er objektiv ukorrekte ... og i høj grad henviser til "det uvisse" og forbrugerens tvivl ...

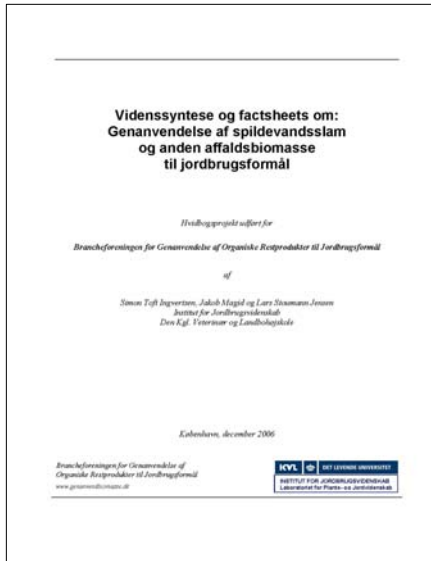
Dette er naturligvis uheldigt for med en sådan retorik, som i høj grad henvender sig til læserens følelser, bevæger vi os desværre bort fra en saglig diskussion.

Vi mener at en sådan udvikling er meget beklagelig, da vi i Danmark har en lang tradition for at tage en oplyst og videnskabelig tilgang til eventuelle nye spørgsmål. Men endnu mere beklageligt når læserens / modtagerens manglende viden om slam netop udnyttes og der spilles på dennes frygt eller usikkerhed / tilbageholdenhed, da den eventuelle eksistens af en sådan frygt eller tilbageholdenhed hos forbrugeren netop er hjørnesteinen i den argumentation som de dele af landbruget som ikke ønsker at anvende spildevandsslam på deres jord anvender.

Foreningen har derfor i den relation, sat sig som et af de ypperste mål at være med til gennem uafhængige videnskabelige forsøg at afdække hvad - hvis nogen - påvirkning genanvendelse af spildevandsslam (og andre organiske restprodukter) har – positive såvel som negative.

Dette er i bl.a. gjort på kort sigt ved Hvidbogen og søges på lang sigt ved markforsøg

Hvad er Hvidbogen?

Hvidbogen er en fagligt funderet
syntese af den eksisterende viden.

Omhandler effekter (positive såvel
som negative) af genanvendelse af
affaldsbiomasse til jordbrugsformål.

Udarbejdet af KVL (nu Det
Biovidenskabelige Fakultet ved
Københavns Universitet)

Hvordan er Hvidbogen bygget op?

Hvidbogen er opdelt i de 4 hovedområder som genanvendelse af affaldsbiomasse til jordbrugsformål kan tænkes at påvirke:

- Sundhed for mennesker og dyr
- Vandmiljø, grundvand og andre vandressourcer
- Næringsstofudnyttelse og jordens frugtbarhed
- Drivhusgasemissioner, jordens kulstoflagring og forsuring

Indenfor hvert af hovedområdene er der udarbejdet flere factsheets.

Hvert fact-sheet er struktureret ud fra en liste af *Ofte-Stillede-Spørgsmål*, OSS (*Frequently-Asked-Questions*, FAQ).

Spørgsmål og svar er formidlet i et alment forståeligt og kortfattet sprog.

Hvad er meningen med Hvidbogen?

Hvidbogen skal være med til at afdække og synliggøre fordele og ulemper.

På baggrund af Hvidbogens syntese at kunne gennemføre en saglig diskussion.

At understøtte regeringens politik således at genbrug af organiske restprodukter til jordbrugsformål, i samfundet generelt, fuldt ud accepteres som en hensigtsmæssig og uproblematisk måde at udnytte naturressourcerne.

At gøre det synligt for enhver, at genanvendelse af organiske restprodukter til jordbrugsformål, medfører en lang række fordele, og at genanvendelse kan ske på en fuldt forsvarlig måde, når det sker under kontrollerede og regulerede forhold.

Hvidbogen opdateres regelmæssigt efter BAT princippet, således at den kan bevare sin videnskabelige integritet

INSTITUT FOR JORDBRUGSVIDENSKAB KVL DET LEVENDE UNIVERSITET

CRUCIAL forsøget er

- Anlagt på KVL's økologiske forsøgsgård, Bakkegården, Taastrup
- Først under FØJO-II forskningsprogrammet, nu overgået til status som KVL Værkstedssareal, fortsat økologisk

www.genanvendbiomasse.dk

Brancheforeningen for Genanvendelse af Organiske Restprodukter til Jordbrugsformål

Markforsøg

Sporbarhedsprojekt til sikring af tilgængeligheden af forsøgsdata for stoffers påvirkning af miljøet ved brug af organiske restprodukter til jordbrugsformål.

Varighed: "uendelig"!

Samarbejde med Københavns Universitet, Det Biomedicinske Fakultet og andre interessenter

Dette samarbejde er pt. ved at blive etableret sammen KU og Dansk Landbrug.

Landbruget har som nævnt ikke nogen generel modstand overfor genanvendelse af organiske restprodukter til jordbrugsformål – hvilket vores forenings blotte eksistens tillige viser.

Men for at imødegå landbrugets frygt for en eventuel skepsis eller tilbageholdenhed som forbrugeren – herhjemme eller i udlandet – måtte have, involverer landbruget sig aktivt i forsøget

Miljøvurdering af genanvendelse og
slutdisponering af spildevandsslam
- en livscyklus screening af fire scenarier

Lidført af
Janus Kirkeby, Søren Gabriel og Thomas H. Christensen
Institut for Miljø & Ressourcer
Danmark Tekniske Universitet
i samarbejde med Hedeselskabet, Århus og Fredericia Kommuner

25. november 2006

**LCA (Livscyklusanalyse) – indeholdende
en beregning af ressourceforbrug og
miljøbelastning for fire forskellige måder at
genanvende eller bortskaffe
spildevandsslam**

**Kan downloades på foreningens
hjemmeside**
www.genanvendbiomasse.dk

**Bag rapporten står en projektgruppe
bestående af:**

- **Initiativgruppen til BGORJ**
- **Miljøstyrelsen**
- **DTU**

www.genanvendbiomasse.dk

*Brancheforeningen for Genanvendelse af Organiske
Restprodukter til Jordbrugsformål*

samt generel indsamling af viden (og tilgængelighed) på vores hjemmeside - samarbejde med andre organisationer herhjemme og i udlandet.

Kontakt:

**Brancheforeningen for
Genanvendelse af Organiske
Restprodukter til
Jordbrugsformål**

www.genanvendbiomasse.dk

c/o Foreningsservice
Axeltorv 3
1609 København V
Telefon 3339 4214
E-mail: anb@landbrug.dk

www.genanvendbiomasse.dk

*Brancheforeningen for Genanvendelse af Organiske
Restprodukter til Jordbrugsformål*